
ÉRSEK CSANÁDI ISTVÁN

*„Latiatuc feyleym zumtuchel mic vogmuc. ysa
pur es chomuv uogmuc...”*

Kedves barátaim, ugye valamennyiüknek ismerősen hangzanak ezek a szavak. Közületek többen is folytatni is tudnátok, de keveseknek adatik meg az a bátorság és az a szakmai felkészültség, hogy a Halotti Beszédhez, mint az első Magyar szövegemlékhöz tudományos igényességgel nyúljunk hozzá. Ilyen kivételes szakmai személyiség volt Dr. Gyárfás Ágnes a Miskolci Bölcsész Egyesület 2021. szeptember 4-én elhunyt alapító elnöke. Rá emlékezni életének fontosabb eseményeit fölidézni jöttünk itt most össze.

Valamilyen formában ismertük őt, de különösen életének utolsó 32 évét, hiszen többségünk az egyesületi munkában találkozhattunk vele: ismerősként, barátként, munkatársként, vagy éppen tanítványként. Közülünk azonban már korábról is ismerték a város kulturális életében betöltött szerepét. Ismerték írásait, színházi kritikáit. Ágít valószínű családi öröksége, tanulmányainak, olvasmányainak, élménye vitte közelebb a magyarság történelmének alaposabb megismeréséhez. Valószínűleg szerepet játszott ebben, hogy a 70-80-as években kissé feledésbe merült magyar örökségünk kutatása. Sok kérdés maradt megválaszolatlan, félreértelmezett, vagy éppen pontatlanul magyarázott. Vallotta, hogy joggal tartjuk az európai kultúra alapjának a görög-latin antikvitás és a zsidó keresztény hagyományt, de őt izgatta az ősi gyökereknek a mibenléte, a turáni népek kultúrája is, és ez indította el kutatómunkáját. Nem csak kutatni, megismerni akarta a múltat, nem csak válaszolni akart a „honnan jöttünk, kik

vagyunk, merre tartunk kérdésekre”, hanem mindezt szerette volna átadni az érdeklődőknek, az utánunk következő nemzedékeknek. Kutatás és oktatás e kettő együttesen jelent meg önmaga számára is feladatként. Természetesen ehhez társakat is keresett. Mindkettő megvalósítására kiváló alkalom kínálkozott és így alakult meg 1989. novemberében a Miskolci Bölcsész Egyesület. Másokkal együtt jómagam is boldog voltam, hogy társa lehettem ebben az alapító munkában. Az oktatás nem véletlenül Prof. Töttössy Csaba irányításával a görög-latin szak indításával kezdődött. Aztán jött a folytatás igazi bölcsész képzés indulhatott meg 1990-ben. A képzés tematikája, rendszere teljesen újszerű volt: a jelentkezők 1 év úgynevezett alapozó képzésben vettek részt, melynek tantárgyai filozófia, görög és latin nyelv, egy élő idegen nyelv és a különböző bölcsész tudományokba bevezető tantárgy. Az első, alapozó év után választhattak a hallgatók konkrét szakot, majd az egyetemi végzettség megszerzése után folytathatták a doktori képzésben tanulmányaikat. Az indulás fantasztikus volt, sok száz hallgató jelentkezett az első években, de sajnos mind a mai napig nem kapta meg az egyesület az állami akkreditációt. Sokszor voltunk a közelében, mindig akadtak önkéntesen jelentkező, úgynevezett „kijáró emberek” akikről később kiderült csupán saját karrierjükre gondoltak. Talán elmondhatjuk, hogy a Miskolci Bölcsész Egyesület megalakulása ösztönözte a Miskolci Egyetemen a Bölcsészettudományi kar indítását. Ha diplomát nem is, de Certificatit kaptak a hallgatóink, amely tanúsította, a különböző tantárgyak magas szintű tanulását és az eredményes vizsgák letételét. Az induláskori elképzelés mind a mai napig is megmaradt, mikor kiegészült a

képzés pszichológiával és lélekgyógyászattal a két alaptantárgy a filozófia és a latin nyelv minden oktatási szaknál megmaradt.

A 32 év tapasztalata, élményei büszkén mondatja velem, hogy páratlanul jó hangulatú, családi légkörben folyt itt a tanulás és a tanítás. A hallgatók és az oktatók harmonikus együttműködése azt hiszem mindannyiunkban megmarad.

Az oktatás mellett Áginak volt energiája a kutatómunkához is. Szenvedéllyel látott munkához kutatta a homályos pontokat, a félre értelmezett helytelenül magyarázott ködös foltokat. Így születtek meg igen jelentős munkái a már említett Halotti Beszédről, kutatta a pecséthengerek üzenetét, a magyar népmesék szimbólumainak jelentését mindmáig megmaradását a népi kultúrában, a csillagképek üzenetét, vagy éppen az ősi magyar hitvilág sajátos hiedelmeit, így élhet tovább a Babba Mária a Boldogasszony kultuszban. A tudomány és a hit nála nem volt összeegyeztethetetlen, a tudományos igényesség és megalapozottság alapvetően jellemezte kutatásait, és a tudomány olykor-olykor kevésnek bizonyult. Segített a hit, az intuíció, a transzcendens gondolkodás. Feltehetjük magunknak a kérdést mit üzenhet nekünk Ági munkássága, elkötelezettsége. Hite a múltunk értékeiben és a magyar identitás megőrzésében. Engedjék meg, hogy segítségül hívjam Tolcsvay László és Béla magyar Miséjének egyik gondolatát:

*„Légy hű hitedhez rendületlenül!
A tisztaság ragyogjon a szívedben belül!
Vezéreljen téged az igaz szeretet!
Annak higgy, ki szeretettel nyújt feléd kezét!
Érintsd meg a lelkem!”*

Bennünket megérintett Ági munkássága, töretlen szenvedélye a múlt megismerése iránt és úgy vihetjük gondolatait, üzeneteit

tovább, ha segítünk, megismertetni környezetünkkel az utánunk következőkkel múltunk értékeit, egyediségét és megmaradni való képességét.

És hogy mindehhez társakra van szükség, társakra és együtt munkálkodásra. Köszönjük Ági, hogy társaid lehettünk, köszönjük, hogy velünk voltál, s köszönjük a hitet, amely nélkülözhetetlen mind egyéni, mind a magyarság további életében.

*Carrissima nostra Ágnes.
Carrissima amica nostra, requiescas in
pace!
Caritas numquam excidit.*

Isten veled Ági, halljuk az üzenetedet:
*A Mindenségben ott lakik az egység.
Keressétek egymásban a békét.
Szívetekben őrizzétek fényét most és
mindörökké.*

Érsék Csanádi István